

Ристо Гуштеров – познат бизнисмен и донатор (6)

ДЕЛ ОД ВИСТИНАТА ЗА ЛИЧНОСТИ ОД МАКЕДОНИЈА ВО ПУБЛИКАЦИЈАТА „МАКЕДОНСКИ ИСЕЛЕНИЧКИ МЕРИДИЈАНИ“

Ристо Гуштеров повеќе години е во светот на бизнисот, и дома, преку фирмата „Римако“, по влезот на инвестицијата на американски „Џонсон контролс“ во „Бунарџик“ и во САД со ресторанот „Вергина“ (Кутлеш, Палатица) во Нејплс. Меѓутоа, македонската јавност најмногу го памети по донаторството на соборниот храм „Света Троица“ во Радовиш, неговото родно место, како и по донациите на црквата „Свети Архангел Михаил“ во Пустец и други хуманитарни активности во Македонија, во САД и Канада и во други земји

Тој е менаџер од престижната генерација на бизнисмени израснати под закрила на „Технометал“, најголемата македонска извозно-увозна компанија до почетокот на деведесеттите години на минатиот век. Го развива својот самостоен бизнис на релациите Русија-Австрија-САД. Со негов ангажман е привлечен и изграден првиот произведен погон во слободната зона Бунарџик од мултинационалната корпорација „Џонсон контролс“. Затоа тој ќе изјави „Јас во Македонија ја започнав својата кариера, тука завршив високо образование, државата ми овозможи да се издигнам на одредено ниво на европските и светски бизниси и сега е нормално во знак на благодарност да и возвратам, а мислам дека тоа треба секој да го направи, на сопствената држава и народ“.

Тој прв финансираше во уметноста, профилирајќи се како мецена на македонската транзиција. На крајот од осумдесеттите години на минатиот век во Охрид е поставен монументот на сесловенските просветители, свети Кирил и Методиј, дело на академик Томе Серафимовски, а донација на Ристо Гуштеров.

Родното место на Ристо Гуштеров, градот Радовиш за првпат се споменува во 1019 година во Грамотата на византискиот цар Василие Втори, а така се викала и средновековната жупа, што покажува дека градската функција потекнува од средниот век. Во тоа време Радовиш претставувал значаен регионален занаетчиски и рударски центар.

МПЦ „Св. Тројца“ во Радовиш

Заштитник на општината и градот Радовиш е светецот Спасо Радовишки. Празникот се чувствува секоја година на 21 август во параклисот „Свети Спасо Радовишки“ на плоштадот во Радовиш. Меѓутоа, препознатлив белег на градот е, сепак, црквата „Света Троица“, која е соборна храм во овој град. Сместена е на булеварот Александар Македонски, собира 600 верници и претставува еден од најубавите и најбогати православни храмови на Балканот и пошироко. Радовишани со почит говорат за неа и се гордеат.

Вредноста со фрескоживописот, е од пет до седум милиони евра, донација на Ристо Гуштеров. Со помалку бизнис-носталгија тој истакнува дека единствен кар од инвестиции во државата, кои го носат и внатрешниот мир, се донациите во уметноста и храмовите за заедништво на луѓето. Затоа, тој вели дека Катедралниот храм „Света Троица“ изграден во неговото родно место Радовиш е врвот на неговата цел и дека филантропската активност ги прави луѓето среќни, да веруваат во иднината на Македонија, што за него тоа е досега најуспешниот и најголем подарок за земјата и луѓето.

Овој величествен Божји храм е посветен на денот кога се празнува Света Троица којшто е празник на целиот град. Кога посетителот за првпат ќе ја види црквата ќе биде импресиониран и од нејзината големина и од нејзиното надворешно опкружување кое создава една целина што може само да се доживее на лице место.

Според историските податоци, камен-темелникот на соборниот храм посветен на светите Троица беше поставен на 24. април 1997 година а црквата беше осветена на 12. октомври 2003 година од страна на архиепископот охридски и македонски господин господин Стефан со сите архијереи на МПЦОА. Ктитор и комплетен финансиер на ова прекрасно и величествено здание во неговото родно место е бизнисменот Ристо Гуштеров.

Црквата „Света Троица“ по нејзината архитектонска конструкција и концепција спаѓа во типот на еднокорабни цркви со развиен впишан крст во правоаголно пространство и сводна куполна партија која е покриена во византиски стил. На пресекот на краците на крстот се развива голема купола на десетостран тамбур и четири помали куполи на просторите помеѓу краците. Сето ова е направено со користени примери од македонското архитектонско културно наследство. Црквата е висока 21 метар, а, додека, камбанаријата е висока 23,5 метри. Храмот е распослан на површина од 550 квадратни метри. Има

партерно уреден простор околу самата црква а во нејзин склоп се камбанаријата, фонтаната, чешмата, административната зграда и паркиралиштето.

Нејзината внатрешност која плени со убавина и раскош, треба да се напоми дека има елементи од сите македонски православни цркви но и од црквите од Украина, Грција и Русија. Сепак, препознатливоста на стилот се состои во класичното и модерното црковно сликарство.

Внатре во црквата висечките лустери се позлатени, вратите се од резба, прозорците се витраж, а подот е мозаик од разни видови мермер и травертин. На средината, во центарот на црквата е насликано сонцето Вергина (Кутлеш-Палатица). Внатрешноста е доста просторна, со тераси. Покрај светците, внатре во црквата на влезот од десната страна е нацртан и самиот Ристо Гуштеров, како ктитор и речиси целото негово семејство: неговите три деца, сопругата, родителите, сестрата.

Во црквата се застапени и елементи од античка Македонија, така е поставена ѕвездата на Виргина (Кутлеш-Палатица), лаковите на Александар и Филип Македонски и цар Самуил, додека царските двери и владичкиот трон и дел од декорот во храмот се позлатени.

Импозантниот храм „Света Троица“ за Ристо Гуштеров не е само културно-сакрален објект на чиј ѕид стои неговото име како ктитор, туку со изградбата на храмот тој сакаше да ги подигне стандардите на добротворите во Македонија и да остави некое културно добро, бидејќи за него личниот интерес не е единствената цел во животот. Тој е еден од најголемите ктитори во поновата историја на МПЦОА. Затоа, Светиот синодот на МПЦОА го одликувал Ристо Гуштеров со орденот „Свети Климент Охридски“ од прв ред.

Инаку, Радовиш и неговата околина можат да се вбројат меѓу ретките градови кои располагаат со монументален објект, како што е црковно-соборниот храм „Света Троица“, чија изградба ја финансираше Ристо Гуштеров. Ова импозантно здание го привлекува вниманието на посетителите од земјата и пошироко. Црквата е знаменитост по која Радовиш е препознатлив и е дел од туристичката понуда.

Гуштеров се испроба и во политиката пред неколку години, влегувајќи во Либералната партија, каде што беше и главен финансиер. Кусо време беше и прв човек на таа партија, но се повлече, веројатно, сметајќи дека во бизнисот може да даде поголем придонес. Токму во тие мигови, авторот на овие редови го памети бизнисменот Ристо Гуштеров од средбата на Црковно-народниот собир во Детроит. На средбата на која присуствуваа и поглаварот на МПЦОА архиепископот охридски и македонски господин, господин Михаил и претседателот на Либералната партија Стојан Андов, кога, меѓу другото стана збор и за изградбата на црквата „Света Троица“ во Радовиш.

Ристо Гуштеров е успешен стопанственик кој својот бизнис одамна го прошири надвор од Македонија. Во Македонија сега ја поседува само фирмата „Римако“, а остатокот од неговиот капитал се недвижен имот во Москва, Бугарија, Флорида, угостителскиот бизнис во САД и друго. За клучната улога што ја одигра во носењето на „Џонсон контролс“ во Македонија, тој го доби епитетот најзаслужен за влез на инвестицијата на американски „Џонсон контролс“ во „Бунарџик“.

Ристо Гуштеров има заслуги што ги помага Македонците насекаде во светот, особено во Мала Преспа, каде Пустец е стожерот на тој дел од распарчена Македонија. Ова убаво македонско село е распространето вдолж ридот над самото Преспанско Езеро. Куќите се од камен, македонски, скромни, како и во многу преспански и други села. Сите зборуваат убав преспански македонски говор, на училиште четири години учат на мајчин македонски јазик, имаат амбуланта, земјоделска задруга, киносала, културен дом, колонијални продавници, рибарска задруга и голем број други институции.

Но, најважно е што имаат чист македонски дух и верба во иднината на македонската нација, на македонскиот јазик, на сè што е македонско. Селото Пустец е единствена македонска општина и една од поголемите населби во Корчанскиот Регион и најголемо македонско село во Албанија. А, таму во Долна Преспа се пее, се смее, се игра, се тагува и боледува на мајчин јазик.

Таму е изградена прекрасната Македонска православна црква „Свети Архангел Михаил“ која се наоѓа во центарот на ова градско село. Најголеми донатори на новоизградената црква во Општината Пустец, се, секако, Ристо Гуштеров и Горѓија (Џорџ) Атанасоски од Флорида. Тие како да се натпреваруваат кој повеќе ќе донира на единствената македонска општина во Албанија. Новиот духовно-национален храм „Свети Архангел Михаил“ во Пустец е подигнат на некогашните темели на старата црква, каде пред тоа, на местото на црквата беше изграден Домот на културата

Инаку, Општина Пустец во регистарот е запишана на македонски како Пустец и на албански Ликенас. Името на Пустец му беше сменето во седумдесеттите години на минатиот век. Оваа општина вклучува девет различни населени места, населени со етнички Македонци кои зборуваат на нивниот мајчин македонски јазик и кои сакаат да им се поттикне сопственото културно наследство.

Ристо Гуштеров е познат по својот ресторански комплекс „Вергина“ во градот Нејпс, на Флорида. Со својот прекрасен внатрешен амбиент и со локацијата на објектот на главната улица во центарот на градот, ресторанот „Вергина“ претставува место за другарување, за средби и разделби. Во тоа се уверивме пред неколку години при нашата посета на

Флорида и на градот Нејплс, кога во ресторанот од македонскиот персонал бевме почестени и со македонски јадења и пијалаци, за да се чувствуваме како да сме во Македонија.

Продолжува

Пишува: СЛАВЕ КАТИН